

Eksamen i : MA 001 BRUKERKURS I MATEMATIKK

Dato : Onsdag 6. januar 1993

Varighet : 6 timer

Antall vekttall : 5

Tillatte hjelpemidler:
Kalkulator, lærebok

Sensur : Onsdag 20. januar 1993

Oppgavesettet er på 2 sider og består av 6 oppgaver.

Oppgave 1.

Den radioaktive isotopen thorium-234 brytes ned (desintegrerer) i samsvar med differensialligningen

$$(*) \quad \frac{dy}{dt} = -ay$$

der a er en positiv konstant og $y = y(t)$ er mengden av thorium-234 ved tiden t .

- Løs differensialligningen (*) og finn halveringstiden for thorium-234 (i dager) når det oppgis at 100 mg av stoffet etter 7 dager er redusert til 82,04 mg.
- I en beholder med 100 mg thorium-234 ved tiden $t = 0$ tilføres det 1 mg av isotopen pr. dag. La $y(t)$ være mengden thorium-234 i beholderen ved tiden t . Beregn $y(t)$ og finn grenseverdien $y(t)$ går mot når $t \rightarrow \infty$.

Oppgave 2.

- Skriv $z = \frac{1}{2} + \frac{1}{2}\sqrt{3}i$ på formen re^{iv} , ($r \geq 0, v \in [0, 2\pi)$) og finn $\sqrt{z}$. Skriv så $\sqrt{z}$ på formen $x + yi$, ($x, y \in \mathbf{R}$).
- Løs annengradsligningen

$$z^2 + 2z + \frac{1}{2} - \frac{1}{2}\sqrt{3}i = 0.$$

Merk av løsningene i det komplekse planet.

Oppgave 3.

Befolkningsstørrelsen i et land øker med 3% pr. år. Hvor stor prosentvis vekst pr. år må landets brutto nasjonalprodukt (BNP) ha for at per capita inntekt (= BNP/befolkningsstørrelse) skal dobles på 20 år?

Oppgave 4.

Løs differensialligningssystemet

$$\begin{aligned}x' &= 2x - 2y \\y' &= 2x - 3y.\end{aligned}$$

Oppgave 5.

Man skal lage en eske uten lokk med et gitt samlet areal A av bunn og sideflater. Kall sidekantene i den rektangulære bunnen x og y .

a) Vis at volumet V av esken er gitt ved

$$V = \frac{Axy - x^2y^2}{2(x + y)}$$

b) Finn x og y slik at volumet blir størst mulig og beregn dette volumet. (Du kan gå ut fra at et slikt maksimum for V eksisterer.)

Oppgave 6.

I en modell for ryktespredning i et samfunn på B individer går man ut fra at antallet $x = x(t)$ av individer som kjenner et bestemt rykte ved tiden t tilfredsstiller differensialligningen

$$(*) \quad \frac{dx}{dt} = ax(B - x)$$

der a er en positiv konstant.

a) La N_0 være antall individer som kjenner ryktet ved tiden $t = 0$. Finn løsningen av (*) uttrykt ved a, B, N_0 og t .

b) Et rykte om at et større flyselskap sto på konkursens rand begynte å spre seg blant en gruppe aksjemeglere. Ved tiden $t = 0$ kjente 10% av alle meglerne ryktet, og 2 timer senere var det 25% som kjente det. Hvor lang tid gikk det før 75% av aksjemeglerne kjente ryktet når vi antar at ryktet spredde seg i samsvar med (*)?

MERK. Studentene må gjøre seg kjent med sensuren ved å oppsøke sensuroppslagene. Eksamenskontoret eller instituttet kan dessverre ikke svare på henvendelser om sensur.